

گزارشی از استقبال از سفر مقام معظم رهبری به قم در وبلاگستان و شبکه‌های اجتماعی

مصرف‌کننده تولیدکننده خبر شد

سفر ۹ روزه مقام معظم رهبری به قم بزرگ‌ترین رویداد خبری هفته گذشته به حساب می‌آید. این سفر اگرچه به طور معمول در رسانه‌های رسمی بازتاب‌های مختلفی داشت، اما برای اولین بار رسانه‌های اجتماعی نظیر وبلاگ‌ها و شبکه‌های اجتماعی به آن پرداختند. در اینترنت «جنبش اینترنتی استقبال از مقام رهبری» که راه افتاد و وبلاگ‌نویسان ساکن قم به انتشار مطلب و عکس در این باره پرداختند.اهمیت این موضوع از آن روست که از ابزار فناوری‌های رسانه‌ای و ارتباطی غیررسمی استفاده شد و اینترنت و فناوری‌های ارتباطی به عنوان عاملی در جهت تقویت جریان اصلی اخبار و اطلاعات استفاده شد.

ایجاد چنین فضایِ این امکان را به وبلاگ‌نویسان قمی که عموماً طلبه هستند، داد که بدون واسطه آنچه را خود دیدند گزارش کنند؛ گزارش جریان استقبال از رهبری فارغ از رسانه‌های رسمی و ترویج نوعی از روزنامه‌نگاری شهروندی که بر پایه آن شهروندان با استفاده از رسانه‌های اینترنتیو جریان خبرسانی را به دست می‌گیرند و از مصرف‌کننده خبر به تولیدکننده خبر تبدیل می‌شوند. در این رابطه برای اولین بار سایت مقام معظم رهبری امکانی را فراهم کرد تا شهروندان ساکن قم عکس‌ها، ویدئوها و مطالب خود را از این استقبال به سایت farsikhameneir.comبفرستند. در صفحه‌ای که به این منظور تهیه شده نوشته شده «سفر به قم از بودجه شما». دریچای که سایت رهبری ایجاد کرد،

گزارش اخبار بین‌المللی

مقدمه نویسندگان کتاب

ترجمه منتشرنشده کتاب «گزارش اخبار بین‌المللی» راه هفته در باورقی کیوسک بخوانید.

جان آون

طی شش سال گذشته بارهاافتخار تدریس در رشته خبرنگاری بین‌المللی در مقطع لیسانس و بالاتر از آن در دانشگاه شهر لندن نصیب شده است. لازم به ذکر استرشته خبرنگاری بین‌المللی توسط خبرنگار سیاسی سابق کالین بیکلر پایه‌گذاری شد و هم او بود که در کمال صدق و صفا از من در خواست کرد چنانچه مایل باشم ادامه تدریس کلاس‌های وی را بر عهده داشته باشم، ضمن اینکه او تصمیم خود را گرفته بود که از بار کلاس‌هایش بکاهد. من نیز بدون تفکر و قدرتی از چالش‌های که پیش پایم بود در خواست وی را ارجیت کردم. پذیرش این درخواست به منزله خلق رشته‌ای بود که آدمی باید قادر باشد ۷۰ دانشجویی را که از بیش از ۳۰ کشور و پنج قاره جهان در این کلاس گردهم آمده‌اند هم درس بدهد و همچنین در یک‌ایک آن ایجاد انگیزه کند.

در همین جا از کالین، هنر پردی و دیگر اساتید فداکار دانشگاه شهر لندن ابراز تشکر و قدرانی می‌کنم که به واسطه مساعی آنان شهرت و اعتبار فوق‌العاده بین‌المللی این دانشگاه به وجود آمد، به گونه‌ای که خبرنگاران جوان و برجسته‌ای که سکنان هدایت مطبوعات و رادیو و تلویزیون کشورشان را در دست دارند از اقصی نقاط جهان به سوی دانشگاه شهر لندن جهت کسب دانش و تجربه جذب می‌شوند بسیاری از این خبرنگاران مشخصاً شهر لندن و دانشگاه این شهر را انتخاب کرده‌اند زیرا این شهر مراکز جهانی رسانه‌ها را در خود جای داده است و کار در سرویس جهانی بی‌بی‌سی یا یکی از روزنامه‌های معتبر بریتانیایی برای این عده چیزی در حد رویاست. خبرنگاران خارجی به خوبی به این نکته واقفند که حضور آنها در این شهر و در دانشگاه معتبر آن و تسلط به زبان انگلیسی، برگ برنده‌ای برای استخدام‌شان به ارمان می‌آورد. دیگر دانشجویانی که جذب دانشگاه شهر لندن می‌شوند به این امید در این دانشگاه به تحصیل می‌پردازند که موفق به اخذ مدرک معتبر دانشگاه‌های شوند تا برای مراجعت به کشورشان و سازمان‌های خبری‌ای که در آنجا قبلاً مشغول به کار بودند، به مناصب مهم و بیشتری دست یابند.

طی سال‌های تدریس خود در دانشگاه شهر لندن خاضعانه اعتراف می‌کنم که حضور در میان جمعی خبرنگاران قادر به شگفت‌انگیز موفقیت‌ها معتنم را برآرم فراهم آورده است. شگفت‌انگیز از این حیث که بسیاری از این دانشجویان ابتکار، خلاقیت و شجاعت را در کشورهایشان که به واقع کوچک‌ترین اثری از آزادی بیان و حضور مطبوعات مستقل در آنجا به چشم نمی‌خورد، در عمل به ثبوت رسانده‌اند. سائدرانایرا یکی از دانشجویانی است که در کلاس من تحصیل می‌کند و پیش از حضور در این دانشگاه دبیر سیاسی روزنامه دیلی نیوزریمپایوه بود و در سال ۲۰۰۴ جایزه بنیادرسانه‌های بین‌المللی زنان را به‌خاطر رشادت‌هایش در خبرنگاری دریافت کرد. پس از آن دفتر روزنامه‌ای که وی و سایر همکارانش در آنجا مشغول به کار بودند با بمب به آتش کشیده شد و او به همراه تنی چند از روزنامه‌نگاران به سختی توانستند جان سالم به در برند. یکی دیگر از دانشجویان عراقی‌ام به نام شطیعی مهیمین از خبرنگاران بی‌بی‌سی در بغداد بود که به خاطر خدماتش در زمینه خبرنگاری بین‌المللی در سال جاری

سال پنجم ■ شماره ۱۰۹۷ ■ چهارشنبه ۵ آبان ۱۳۸۹

Kiosk.shargh@gmail.com

وبلاگ فکر جوان (fekrejavan.ir) که نویسنده آن یکی از طلبه‌های حوزه علمیه است، پیامک‌های استقبال از رهبری را نوشته است: «هوای شهر عطراکین است. مگر بهر قدم رهبری آذین است. با آنکه هوای مهر سرد است ولی امروز هوا هوای فروردین است.»

نویسنده و بلاگ‌خامنه‌ای (blogfa.com) بیشتر سعی کرده لینک خبرها و گزارش‌های تصویری‌ای را که توسط خبرگزاری‌های رسمی منتشر شده در وبلاگ خود قرار دهد. وی در مورد استقبال از رهبری نوشته: «تا به امروز جمعیتی چنین پرسشور و انقلابی و عاشق ندیده بودم؛ واقعاً پیر و جوان و زن و بچه همه از عمق وجود مشتاق دیدار با حضرت امام سیدعلی بودند و نهایتاً نیز به آرزوی خود رسیدند ولی آنهایی که مثل

شدند و نتوانستند از نزدیک امام خود را ببینند هنوز به امید دیدار منتظر فرصتی دیگر هستند.» «تابم امام» (naebeemam.blogfa.com) نام وبلاگی است که به مناسبت سفر آیتالله خامنه‌ای به قم برپا شده است. وی در این وبلاگ سخنان معاون ارتباطات جوزی دفتر مقام معظم

رهبری حجت‌الاسلام والمسلمین مروی را بازتاب داده و از قول وی نوشته: «در دیدار روز پنجشنبه گذشته با آقا ایشان تاکید کردند: «در سفر قم به مسئولان بگویید حتماً تبلیغات سفر غلوآمیز نباشد، تعریض به ممل، پز زگان و دیگران نباشد، تعریف‌ها بیجا نباشد.»

بازتاب سفر مقام معظم رهبری

در شبکه‌های اجتماعی

در شبکه‌های اجتماعی نظیر فیس‌بوک و رسانه‌های اجتماعی نظیر توئیتر سفر رهبری به قم بازتاب داشت. برخی از کاربران عکس پروفایل خود را به تصویر مقام رهبری اختصاص دادند و به این طریق به استقبال این سفر ۹ روزه رسمی رفتند. برخی نیز با انتشار عکس‌های رسانه‌های

ترجمه:علیرضا باستانی<---

گزارش جدیدی از روزنامه‌نگاران جوان تکیه کند که جهت صدق گفته‌هایشان، گواهی‌شود را به چشم‌جهانین شاهدمثال آورند برای نیل به این مهم، خبرنگاران باید شجاعت و ایمان و عقیده را با هم داشته باشند و یقین بدارند که تلاش آنها برای جامعه‌ای دموکراتیک و آزاد قابل ارزش و ستودنی است.

هنر پری<

دانشگاه شهر لندن مدت ۲۵ سال است که در رشته خبرنگاری بین‌المللی خبرنگارانی را از سرتاسر جهان تعلیم و آموزش داده است. بالغ بر ۸۰ دانشجو از ۲۰ کشور مختلف دنیا هم‌ساله برای گذراندن یک دوره عملی در این دانشگاه ثبت نام می‌کنند. دوره‌هایی که در اینجا برگزار می‌شود نه‌تنها مهارت‌های لازم را به آنها می‌آموزد تا به عنوان گزارشگر مطبوعات، رادیو و تلویزیون و رسانه‌های آنلاین کار کنند بلکه این فرصت را برایشان فراهم می‌آورد تا با کنش‌های جهانی را در قبال موضوعاتی که مسیر خبرنگاری بین‌المللی را تحت‌تاثیر خود قرار می‌دهد، به مشاهده و تجربه بنشینند. دانشجویان چندملیتی، چندفرهنگی، مختلف‌المناهب و چندموسمی واکنش‌های مختلف را در جامعه پیچیده و جهانی این دانشگاه در هم می‌آمیزد و جامعه جهانی کوچک موجود در این دانشگاه همان جایی است که ما هم در آن زندگی می‌کنیم و در اصل محیطی است برای تضارب آرا و دیدگاه‌های مختلف که افکار همه ما را فراختر کرده و افق‌های دیدمان را گسترده‌تر می‌سازد. هدف ما تربیت روزنامه‌نگارانی است که نه‌تنها می‌خواهیم بالاترین مهارت‌ها را کسب کرده باشند بلکه در برخورد با موضوعاتی که در حوزه گزارش‌نویسی بین‌المللی اتفاق می‌افتد، روحیه‌ای فکور و منتقد داشته باشند.

وجود این کتاب، وسیله کمک‌آموزشی‌ای است که تدریس را برایمان تسهیل می‌سازد و تمام فصول آن که توسط ستارگان مجرب و مشهور کهپشتان خبرنگاری نگاشته شده است، از منظر ی ویژه به خبرنگاری نگاه می‌کند. فصل مربوط به «گواهی شهود» و «گزارش دیپلماتی» و مباحث مربوط به رخدادهای اخبار فوری تا تاثیر تکنولوژی جدید بر آثار خبرگزاری‌های بین‌المللی، همه و همه در حکم یک کلاس آموزش خبرنگاری عمل می‌کنند. این کتاب برای این رشته را چنین مطرح می‌کند: اینکه برای گزارش رخدادهای، عداوی از مردان دغلکار و پر از انگیزه را گسیل کنیم، همین کار باعث از دور خارج شدن تازه‌کارها و افراد ناوارد به این حرفه می‌شود. بیان این موضوع دو مفهوم دربر دارد: نخست اینکه شناخت عمومی موفران‌های به این پیشه می‌دهد تا کسی تصور نکند خبرنگاری مأمَن و پاتوق افراد شیاد و مذبذب است و همچنین با افزایش منزلت اجتماعی خبرنگاری ضرورت آموزش تخصصی خبرنگاری هم پیش می‌آید. باید این دید تحقیرانه نسبت به شغل خبرنگاری را از بین برد تا جایگاه مناسبی را برای نوآموزان و کارآموزان رشته خبرنگاری به وجود آورد، و تصور عموم مردم بر این نباشد که کسب خبر مخصوص رندان آب زیز کاه است بلکه همگان باید واقف باشند که مردان صبور و عداوی که سر ترس دارند و با دیدن دنیا کارآزموده شده‌اند، باید بر این منصب تکیه زنند.

با توجه به روح کلام لیپمن، ما هم امیدواریم کتاب

سعید ارکان زاده‌میزی<---

هر کسی می‌تواند ویراستار باشد

روزنامه‌نگاران نوشته‌های خود را پیش از اینکه چاپ کنند به هر کسی نمی‌دهند. هر روزنامه‌نگاری چند معتمد دارد که گاهی مطالب خود را به آنها می‌دهد و از معتمدان خواش می‌کند که نوشته‌اش را اصلاح کنند. خیلی از روزنامه‌نگارا از اینکه هر کسی مطلب‌شان را بخواند و بخواهد دستی در آن برد دلخور می‌شوند.

این حالت به‌خصوص برای روزنامه‌نگارانی پیش می‌آید که به روزنامه جدیدی می‌روند و دبیر یا سردبیر ناشنا با کار فرد، نوشته آنها را می‌خواند و گاهی واژه‌ای را عوض می‌کند یا عبارتی را خط می‌زند. این حالت بسیار عصبی‌کننده است. روزنامه‌نگاران نمی‌خواهند کسی که کارش را قبول ندارند یا اصلاً نمی‌دانند چقدر در کارش ماهر است، مطلب‌شان را ویرایش کند. اگر با گذشت زمان به تدریج طرفین به یکدیگر اعتماد پیدا نکنند، این عصبیت ادامه خواهد داشت.

از آن سو، تعدادی از روزنامه‌نگاران از خواندن یا بهتر است بگوییم ویرایش شدن مطلب به وسیله ناشناسان استقبال می‌کنند. این روزنامه‌نگاران پیش از اینکه مطلب خود را چاپ کنند، آن را به افسردی معمولی می‌دهند. مثلاً آنها گزارش خود را با موضوع بالا رقتن قیمت نان، به مادر و بقال محل و پسرخاله دبیرستانی خود می‌دهند تا مطمئن شوند که مخاطب عادی مشکلی با متن ندارد. با این حال، برخی از همین روزنامه‌نگارانی که مطلب خود را به مردم عادی می‌دهند و حتی بر اساس قضاوت آنها متن را تغییر می‌دهند، حاضر نیستند یکی از همکاران‌شان در تحریریه روزنامه متن‌شان را بخواند و در آن تغییر ایجاد کند.

تغییر اجباری متن برای هیچ روزنامه‌نگاری خوشایند نیست اما بسیاری از آنها از اینکه متن‌شان با پیشنهاد اصلاح دیگر همکاران‌شان هم روبه‌رو شود، احساس ناراحتی می‌کنند. شاید دلیل این باشد که روزنامه‌نگاران از خوانده شدن مطلب‌شان به وسیله بالادستی‌ها خاطره خوشی ندارند.

یک روزنامه‌نگار وقتی مطلبی را می‌نویسد باید چند بار آن را بخواند تا مشکلات متن را حل کند یا اگر به کاستی‌های فنی مثل نبود اطلاعات یا پیش‌زمینه برخورد، کمبودها را اصلاح کند. با این حال، یک نویسنده هر چه متن خود را بخواند، باز هم نمی‌تواند بعضی از مشکلات آن را ببیند و به کسی دیگری احتیاج دارد که از بیرون، متن را بخواند.

هر کسی این متن را بخواند، شاید بتواند مشکلی حتی کوچک را بیابد و راهی برای حل آن پیشنهاد کند، البته پیشنهادی که می‌توان به آن عمل نکرد. بنابراین نباید از خوانده شدن مطلبی که هنوز امکان تغییر دارد، هراسید. هر چه متنی بیشتر خوانده شود، مشکلات کمتری خواهد داشت، چه یک معتمد آن را بخواند چه یک ناوارد. پس اگر دبیری یا سردبیری بخواهد مطلبی را پیش از چاپ ببیند، می‌توان عصبی نشد و گزارش را به او نشان داد، در صورتی که خارج از موازین حرفه‌ای اعمال قدرت نکند.

کمی صبر از این سو و کمی بی‌غرضی از آن‌سو، می‌تواند خیلی از مشکلات را حل کند.

همچنین حوالی<---

خبرگزاری مهر و قضاوت در خبر

در این ستون، خبرهای رسانه‌ها بر اساس اصول حرفه‌ای خبرنگویسی و همچنین اصول حرفه‌ای اخلاقی روزنامه‌نگاری نقد می‌شوند.

تیترو

حمله تروریستی در داغستان ۱۴ کشته و زخمی برجا گذاشت خبر

یک مقام وزارت کشور روسیه از کشته شدن دو نفر و زخمی شدن ۱۲ فرد دیگر در نتیجه یک اقدام ترروریستی توسط یک عامل انتحاری در داغستان خبر داد.

به گزارش مهر، یک مقام وزارت کشور روسیه به ایتراتاس گفت روز شنبه در نتیجه یک اقدام ترروریستی توسط یک عامل انتحاری در داغستان دست‌کم دو نفر کشته و ۱۲ فرد دیگر زخمی شدند.

در این اقدام ترروریستی که ساعت ۱۸:۵۰ به وقت مسکو خارج از ساختمان دانشکده فنی در داغستان روی داد، علاوه بر پلیس عامل انتحاری نیز کشته شد.

بر اساس این گزارش در نتیجه این اقدام ترروریستی دو افسر پلیس زخمی شدند. همچنین دو شهروند و چندین نفر از اعضای ارتش روسیه از جراحات وارده بر بدن خود رنج می‌برند که حال دو نفر از آنها وخیم گزارش شده است و یادمراستان منتقل شده‌اند.

با ویر می‌شود جمهوری چچن، داغستان و اینگوشیا یا طی هفته گذشته شاهد افزایش خشونت‌ها بودند، به طوری که رسانه‌های خبری از آغاز حملات جدید طی هر روز خبر داده‌اند. در همین حال اخیراً در نتیجه دو بمبگذاری انتحاری در یک پایگاه نظامی در داغستان دست‌کم سه نفر کشته و بیش از ۳۰ فرد دیگر زخمی شدند.

نقد خبر

۱- تیترو خبر از اقدام «ترروریستی» خبر می‌دهد. نوع نوشتن این تیترو به مخاطب می‌گوید که نویسنده خبر، با پیشداوری، حمله در داغستان را «اقدام ترروریستی» خوانده است. نویسنده خبر باید عبارت «اقدام ترروریستی» را داخل گیومه می‌گذاشت تا مشخص شود که تلقی «ترروریستی» بودن حمله، نظر و قضاوت نویسنده خبر نیست. در متن خبر هم این اشتباه رخ داده یعنی هر کجا که سخن از «اقدام ترروریستی» است، داخل گیومه قرار ندارد. قرار ندان این عبارت در داخل گیومه، به مخاطب می‌گوید که قضاوت نویسنده خبر نیز «ترروریستی» بودن آن است اما نباید فراموش کرد که در خبر جایی برای قضاوت خبرنگار یا نویسنده خبر نیست.

۲- در تیترو از کشته و زخمی شدن ۱۴ نفر سخن گفته شده است. بهتر است در اعلام این‌گونه آمار، دقیق‌تر عمل شود یعنی بهتر بود نوشته می‌شد «دو نفر کشته شده‌اند یا دو نفر کشته و دو نفر زخمی شده‌اند».

۳- پاسخ دادن به عناصر شبه خبر، بلوک‌های خبری را تشکیل می‌دهد. در این خبر به عناصر که (یک عامل انتحاری)، چه (اقدام ترروریستی)، کجا (دانشکده فنی در داغستان) و کی (ساعت ۱۸:۵۰ شنبه) پاسخ داده شده اما به چگونگی (عنصر چگونه) انجام این «اقدام ترروریستی» و چرایی آن (عنصر چرا) اشاره‌ای نشده است. در این خبر مخاطب متوجه نمی‌شود که این «عامل انتحاری» چه کسی بوده و چرا دست به «اقدام ترروریستی» زده. آیا گروهی مسوولیت این «اقدام ترروریستی» را پذیرفته؟ پاسخ این پرسش مهم در خبر نیست.

۴- بلوک‌های خبری در این خبر به ترتیب اهمیت تنظیم نشده‌اند. مثلاً پاراگراف دوم این‌خبر، اضافه‌گویی و تکرار لید است که حذف آن هیچ آسیبی به خبر نمی‌زند.

۵- منبع‌نگاری در خبر سبب اعتبار خبر می‌شود. در این خبر، نام منبع اعلام نشده و تنها گفته شده «یک مقام وزارت کشور روسیه». نویسنده خبر باید نام منبع را هم می‌نوشت یا اگر در منبع اصلی (ایتراتاس) نام منبع ذکر نشده، نویسنده خبر باید توضیح می‌داد که نام منبع اعلام نشده است. مخاطب که نباید حدس و گمان بزند که چرا نام منبع در خبر نیست، این وظیفه خبرنگار یا نویسنده خبر است که دلیل آن را به مخاطب توضیح دهد.

۶- پیشینه و زمینه‌پردازی، موضوع اصلی خبر را برای مخاطب روشن می‌کند. در این خبر سلفقه کاملی از ماجرا وجود ندارد. **www.newsbaan.com**